

olyanok is, akik csak hallottak az ankét-ról, — valósággal ostrom alá vették a könyvtárat és állatokról szóló könyveket kértek. *Murányi—Kovács: Barikádok jiai* c. könyvét maga az író ismertette. A gyermekek hetekkel az ankét előtt brigádokat alakítva olvasták a művet. Véleményeket levél formájában juttatták el az íróhoz s egyúttal kérdéseket is tettek fel, amire választ kértek. Az író így már előre tájékozódhatott arról, hogy művének melyik része ragadta meg a leginkább olvasóközönységét. Melyek azok a részek, amelyek tisztázásra szorulnak és melyek azok a problémák, amelyekre ifjú olvasói feleletet szeretnének kapni? *Izjumszkij: Vörös vállpántok* c. regényét ünnepl csapatgyűlésen olvasókonferencia keretében vitattuk meg. Utána könyvkiállításon mutattuk be az ifjúsági irodalom többszáz művét. *Iljin—Szegál: Hogyan lett az ember óriás?* című könyve I. részének jobb megértését pergőfilm bemutatásával értük el.

Az iskola és könyvtár munkatársai időről időre megbeszélték a két intézményt közösen érintő kérdéseket. Az iskola irodalmi nevelésének előmozdítása céljából, a könyvtár könyvanyagának kiegészítésénél tekintettel volt ezekre a nevelési érdekekre. A könyvek ajánlásánál figyelembe vette a tanulóifjúság részére kötelezően

előírt és ajánlott irodalmat. Az iskola viszont gondoskodott arról, hogy a könyvtár kulturális megmozdulásai falai között kellő visszhangra találjanak, ifjúságunk érdekelt korosztályai ott legyenek ezeken a rendezvényeken és aktív részvételükkel támogassák a könyvtár célkitűzéseit.

Osszegezve az iskola és a könyvtár együttműködésének számbavehető eredményeit, megállapíthatjuk, hogy

1. tanulóink tekintélyes részénél az olvasás, az irodalommal való foglalkozás a szabadidő-felhasználás középpontjába került;

2. olyan irodalomhoz juttattuk iskoláink 10—14 éves ifjúságát, amely belső világuk kiépítéséhez, sokoldalú kulturális fejlődésükhöz feltétlenül szükséges;

3. az olvasás iránt közönyös, a ponyvát kedvelő és az irodalomhoz rosszul viszonyuló tanulók jó részénél sikerült az érdeklődést pozitív, a nevelés szempontjából kedvező irányba terelni;

4. segítséget nyújtottunk az iskola nevelési célkitűzéseinek a jobb megvalósításához azzal, hogy tanulóinkat a jellem- és világnézeti nevelését szolgáló, az általános ismeretek fejlesztését előbbrevívó irodalommal láttuk el.

Dr. TÓTH BELA
ált. isk. nevelő.

200.000 új olvasó

A Minisztertanácsnak a könyvtárügyről hozott májusi határozata megállapítja, hogy a szocialista építés sokrétű feladatainak megoldása, valamint a dolgozók széles tömegeinek egyre növekvő művelődési vágya szükségessé teszi a könyvtárak munkájának megjavítását és továbbfejlesztését. Ennek érdekében 1952. év végéig minden megyében a megyei tanács intézményeként megyei és 1952-től kezdődően 1954. év végéig minden járásban a járási tanács intézményeként járási könyvtárat kell szervezni.

Ennek a határozatnak értelmében ebben az évben létrejött 19 megyei és 45 járási könyvtár. December 30-án avatták fel Egerben és december 31-én Budapesten a két utolsó megyei könyvtárat.

Ezzel megvetettük az állami könyvtárak egyre jobban szélesedő hálózatának alapját. Rákosi elvtárs mondta a költségvetési tárgyalás során, hogy ma Magyarországon minden 600 emberre egy könyvtár esik.

A Minisztertanács határozata mutatja, hogy a párt és a népi demokratikus állam

milyen fontosságot tulajdonít a könyvtárügynek. Megyei, járási tanácsaink nagy része lelkesen hajtotta végre ezt a feladatot. Kiemelkedő jó munkát végeztek Borsod, Somogy, Békés megyei tanácsok, melyek mindent elkövettek könyvtáraik létrehozása érdekében. Ezzel ellentétben voltak olyan tanácsok is, amelyek nem látják a könyvtárügy fontosságát, terhes feladatnak érezték, és mindent a központi segítségtől vártak. Pl. Pest, Veszprém, Győr-Sopron megye.

A dolgozó nép érzi, hogy a könyvtárakat az ő számára hozza létre a népi demokrácia. Keszthelyen pl. a megye minden részéből önzönlöltek a dolgozók, hogy a könyvtár avatásán részt vegyenek. A járási könyvtár október óta működik. Olvasóinak száma a 600-at meghaladta és a havonta kikölcsönzött kötetek száma elérte a 700-at. Hódmezővásárhelyen, amelyről Móricz Zsigmond 1923. szeptemberében azt írja, hogy az egyetlen könyvkereskedésben egy hónap alatt egyetlen-egy könyv sem kelt el, — ma, a megyei könyvtárat, megnyitása után szinte megrohanták az olvasók.

még a könyvtár lépcsőjén is gyerekek ültek könyvvel a kezükben.

A nemrég működő megyei és járási könyvtárak is már komoly eredményekről számolnak be. A székesfehérvári megyei könyvtár például még augusztusi megnyitása előtt 4311 könyvet kölcsönzött, novemberi forgalma 10.718 kötet volt és olvasótermében 292-en olvastak. Tatabánya is augusztusban kezdte meg működését 2931 kölcsönzéssel, ma már a havi 5000 kötetet túlhaladta és olvasótáborát azóta 662 új olvasóval növelte. A megnőtt forgalom egyik oka, hogy a könyvtár könyvállománya sok jó könyvvel bővült. Követendő munkamódszerük, hogy rendszeresen tartanak üzemekben szép- és szakirodalmi előadásokat, a bányász rádióban »A megyei könyvtár felőrája« címmel könyvvel és irodalommal kapcsolatos kérdésekkel foglalkoznak. Helyesen reagálnak az irodalmi élet eseményeire. Például Déry Tibor könyve mellé Révai elvtárs kritikáját tartalmazó cikket ajánlják és megmagyarázzák annak jelentőségét. A pécsi megyei könyvtár augusztusban csak 4196 könyvet kölcsönzött, novemberben már 9500-at. Békéscsaba márciusban (megnyitásakor) 5034 könyvet forgalmazott, novemberben már 9760 kötetet és olvasótermében 7210 könyvet, folyóiratot olvastak. Itt nyílt meg az első önálló ifjúsági könyvtár. Ifjú olvasói nevelésére a többi között a könyvtár két plakátot készített, egyiken látható egy rendes, tiszta gyermek, aki kezében könyvet tartva olvas. Szövege: »Az ilyen gyermeket szülei szeretik, mert jó tanuló, szabadidejét olvasással tölti.« A másik plakát egy szurtos gyermeket ábrázol, aki irtózik a könyvtől, az iskolában nem állja meg a helyét, szüleinek szomorúságot okoz. Tapasztalat szerint a plakátok jó hatással vannak a gyermekekre és sokan példaképnek választják a jó gyermek alakját. — Jó volna ezt többi könyvtárainknál is kipróbálni. — A modern, szocialista könyvtárpolitika egyik legfontosabb feladata a könyvet minél közelebb vinni az olvasóhoz. Ezt teszi a békéscsabai könyvtár, amikor a városban sorra szervezi fiókkönyvtárait. Egyik fiókjába, melyet két gimnázista leány vezet, társadalmi munkában és példás rendben havonta 2000 könyvet is kölcsönöznek. A kaposvári megyei könyvtár augusztusban 2553 könyvet kölcsönzött, novemberben 6315-öt. Jó politikai munkájukra vall, hogy például a kölcsönjegyzés előtt könyvjelzőket készítettek, amelyet sok példányban juttattak el olvasóikhoz. Ezen felhívják a dolgozók figyelmét, hogy a könyvárat is az ötéves tervtől kapták. Viszonozzák a dolgozók ezt azzal is, hogy a kölcsönjegyzésből kiveszik a részüket. — Ma még a politikai, gazdasági eseményekre könyv-

táraink többsége önállóan nem reagál. Pedig a szovjet könyvtáraktól ezt a munkamódszert feltétlenül meg kell tanulni. Rákosi és Gerő elvtársak nemrégien elmondott beszédei rengeteg feladatot adnak könyvtárainknak is, amit időben kell megvalósítani. Ha könyvtárosaink ilyen szemmel fogják a Szabad Népet, a megyei lapjukat olvasni, tanulmányjaikat végezni, akkor az 1953-as évben biztos sok jó kezdeményezés fog születni. — A kaposvári megyei könyvtár kellő támogatást nyújt a falusi és járási könyvtárak számára is. Ezt mutatja az is, hogy a szépirodalom mellett ismeretterjesztő könyvek iránt is nagy az érdeklődés a megyében. A szabadi Béke tszcs párttitkára, Knédlik Gyula 13 hónap alatt 46 könyvet olvasott és ebből 10 szak- és ismeretterjesztő mű volt. A szabadi tszcs a megyében elnyerte a gyapot-termesztési vándorzászlót (nemcsak Knédlik elvtárs, hanem a tszcs többi tagjai is szorgalmas olvasói a könyvtárnak). Knédlik elvtárs írja: »A könyvek segítségének eredménye, hogy azon a földön, ahol 80 q volt tavaly az átlag holdanként a cukorrépából, az idén 160 q-t termeltünk... Kiskönyvtárunk tette lehetővé, hogy olyan anyagokat tudunk felhasználni a takarmányozásnál, amelyek eddig veszendőbe mentek.«

Kiállítás rendezésében is segíti a megyei könyvtár falusi könyvtárait.

Például Nagyatádon irodalmi esttel egybekötött Móricz emlékkiállítás volt 260 látogatóval és rögtön 30-an iratkoztak be a könyvtárba az irodalmi est után. Balatonberényben szintén 30 könyvet kölcsönöztek a kiállítás után.

Mind ezek a példák bizonyítják népünk kultúréhségét, megnövekedett igényeit. Könyvtárosaink mindég tartásuk szemük előtt, hogy az ő munkájuk nyomán ezer, meg ezer új olvasó lesz, akik sok millió könyvet olvasnak már ma és még többet fognak olvasni jövőre. A feltételek adva vannak. Könyvhálózatunk fentebb vázolt fejlődése az 1952-es évben és az 1953. év további fejlődése, az állandóan javuló könyvtármunka fejlődését biztosítja.

Könyvtáraink nagy része megfelelő épületben talált elhelyezést, biztosítottuk megfelelő felszerelést és biztosítottuk a könyvállomány állandó emelkedését. 1953-ban tovább szélesítjük a hálózatot, kb. 30 járási és 20-nál több önálló községi könyvtárat létesítünk. Megkétszereződik a hivatásos könyvtárosok száma is, kb. 400 hivatásos könyvtáros szolgálja majd a megnövekedett olvasótáborát. A könyvtárosok jó munkája hozzásegíti népi demokráciánkat hazájukat még jobban szerető, művelt emberek sokaságához.

DARABOS PALNE